

Van de FNV hebben we niets gemerkt.

De aktievormen zijn veelzijdig geweest. In veel gevallen, vooral in het begin, zijn de aktie-initiatieven spontaan door leden genomen. Hoe waren bij jullie de akties opgebouwd? Van welke aktievormen hebben jullie gebruikt gemaakt? Was er sprake van een al of niet gekozen aktiecomitee? Hoe werden de mensen gemobiliseerd?

Wout (Openbaar Vervoer): Het stadsvervoer was binnen de AbvaKabo geen speerpunt. De buschauffeurs wilden ook in aktie gaan, maar dit werd door het distriktbestuur afgewezen. Toen direkt na de eerste akties bij het spoor, de chauffeurs van Centraal Nederland plat gingen en bij ons bij de poort kwamen, hebben we - unaniem besloten uit solidariteit mee te staken. Later hebben we nog een paar keer gestaakt en onder andere meegedaan aan een verkeersblokkade op het Jaarbeursplein. We hebben gewerkt met een gekozen aktiecomitee, voor een groot deel leden van de AbvaKabo.

Siep (afdelingsvoorzitter AbvaKabo): Rotterdammers zijn niet zo in voor grote manifestaties. Als je de mensen wilt hebben, moet je stakingen organiseren. Ons uitgangspunt was: staken zonder hinder te veroorzaken bij de inwoners, de gebruikers van ambtenarendiensten. De konsekwentie daarvan is datje de achterban van de regering Lubbers moet treffen; dan kom je dus op de haven terecht. Daar lag de prioriteit; bij de douane. Daarna kwam de RET (openbaar vervoer), Roteb (reiniging) en de AVR. Landelijk was het speerpunt de PTT. De rest was flankerend aktiebeleid.

De voorbereidingen zijn al gestart in januari/februari met een centraal aktiecomitee. Daarin waren alle kadergroepen vertegenwoordigd. Tijdens de akties was ons pand informatie- en actiecentrum; daar lieten de mensen zich ook als staker registreren. Het aktiecomitee kwam af en toe bij elkaar, voor meer keren was geen tijd. De decentrale aktiecomitees, bijvoorbeeld douane, havenbedrijf, Roteb kwamen hier naar toe voor de onderlinge afstemming. Nog nooit eerder zijn zoveel diensten en bedrijven in aktie geweest.

Rob (PTT): Er lag een draaiboek, maar dat ging de eerste paar dagen de mist in. Want er zou de eerste dag een aktiecomitee komen, maar het duurde een week eer 't er was. De bestuurder werkte de eerste week op z'n eigen houtje. De eerste dagen hoefden de mensen zich eigenlijk alleen maar te registreren. Daarna moest je, volgens je dienst van zes uur, tekenen als je wegging. Zo vertrok niemand en kon het posten (de eigen garage en het Oosterdok) en de andere taken beter verdeeld worden. Tot de laatste week hebben we geen initiatieven naar buiten toe ondernomen. We hebben nauwelijks contact met bijvoorbeeld de bestellers gehad, die zaten ook binnen. Pas de

laatste dagen hebben we de aanvoer van onder andere radiogidsen, via partikulieren, bij de postkantoren geblokkeerd. Maar hpt ergste was al geschied. De bestellers werden bedreigd met ontslag als ze weigerden besmet werk te doen. In Almere zijn de bestellers in staking gegaan, ja en toen gebeurde er niets.

Jaap (voorzitter AbvaKabo): Het bondsbestuur heeft zoveel mogelijk vrijheid gelaten aan de mensen, aktiecomitees, afdelingsbesturen en komitees in de bedrijven. Er was geen groot draaiboek en de enige voorwaarde was dat er overeenstemming bestond met de hoofdlijnen van het bondsbeleid: niet plaatselijk genoeg nemen met 2½% korting of zo, terwijl het beleid is: 3½% van tafel. In deze periode waren de stakers de bond en daarbij is ongelooflijk veel fantasie en inventiviteit aan de dag gelegd.

Xander (beleidsmedewerker): Al voor de zomer nam de Bondsraad onze zogenaamde 'Ontwrichtingsnota' aan. Met akties voorbereiden moetje vroeg beginnen. En als je het doet, doe het dan zo hard mogelijk.

Jaap: Soms moesten we stakingen afhouden door gebrek aan menskracht. En het was zinloos stakingen uit te roepen bij bedrijven die geen grote rol spelen in het openbare leven. Onze opzet was: een zo groot mogelijk effect met zo weinig mogelijk geld. Of de toekomstige strategie dezelfde zal zijn, laat ik me niet over uit: Rietkerk leest dit ook.

Xander: Onze 'projekten' lagen bij de PTT, de douane, de reiniging en het openbaar vervoer. Akties daar, hebben een groot maatschappelijk effect. En daarnaast namen groepen zelf het initiatief, overlegden met ons en voerden aktie.

Jaap: Voor het eerst in de geschiedenis wilden tienduizenden ambtenaren in aktie. Kijk naar de politie: 10-15 duizend politiemensen voerden aktie. Grote kerels stonden te huilen toen de rechter hen verbod door te gaan. De vooropgezette ontwrichting van de maatschappij had kunnen lukken als de rechter ons niet had teruggeroepen, want het plan was vol te houden tot eind december.

Kees (Openbare Werken): Zoals bekend was het uitgangspunt van de AbvaKabo: geen volledige stakingsakties. Ons plan was dat er elke dag door steeds andere groe-

AMBTENARENVERZET GEEN VERLOREN ZAAK

pen in Amsterdam actie werd gevoerd. Dat is uiteindelijk wel gebeurd, maar niet georganiseerd. Daarvoor is coördinatie nodig. Formeel is er wel een coördinatiegroep gevormd, maar die is één a twee keer bij elkaar gekomen. De bezoldigde bestuurders hebben voortdurend geprobeerd de zaak in de hand te houden. Voor bepaalde acties namen ze geen verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld de demonstratie met verschillende diensten, uitkeringsgerechtigden en de ABOP bij de Nederlandse Bank, 'Het appèl aan Duisenberg'. Later ook bij de blokkade van de Effektenbeurs met onder andere de GEB, brandweer en uitkeringsgerechtigden. Zelf hebben we met andere diensten zoals volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening een actiekomitee gevormd van waaruit de demonstratieve acties georganiseerd werden. Bijvoorbeeld 'de aangifte van diefstal' en de Telegraafblokkade. De laatste naar aanleiding van een smerig stukje over de GEB-actie om de lichten een tijdje uit te draaien. Die blokkade was breed georganiseerd en fel en werd onder dreiging van de ME en na bemiddeling van burgemeester en Aad Regeer (voorzitter AbvaKabo Amsterdam) beëindigd.

Niet gelukt is om de staKers van de PTT, reiniging en gemeentelijk vervoer bij dit alles te betrekken. Je zag ze zelden, waardoor hun stakingen te geïsoleerd bleven. Onze lijn was: het eigen gebouw blokkeren en de straat op. Het afdelingsbestuur van de AbvaKabo heeft hierin geen rol gespeeld en van een coördinatie vanuit de FNV hebben we niets gemerkt. Ook niet in de richting van het openbaar vervoer en de Spoorwegen.

Rob (Fokker): In de partikuliere sektor is geen actie gevoerd. Wel ben ik zelf nauw betrokken geweest bij het organiseren van solidariteit met de ambtenarenacties in Amsterdam. Er is een zogenaamd solidariteitspamflet gemaakt. Met name mensen van het GEB en de brandweer hebben dat verspreid. Onder andere bij Van Gend & Loos, ADM en Fokker.

Overigens is er bij Fokker nog een pamflet uitgedeeld. Door enkele vrouwen van de Fokker-vrouwengroep, ex-werkneemsters, samen met GEB-ambtenaren. Daarin werd een beroep gedaan op ons die nog bij Fokker werken om solidair te zijn: 'Denk aan al die honderden ex-Fokkerkollega's die buiten hun schuld nu ook van een uitkering afhankelijk zijn, en vrijwel geen mogelijkheden hebben om zich te verzetten tegen deze regeringsmaatregelen.'

Ineke (Onderwijs): We hebben twee keer gestaakt, 14 november en 1 december. Uit de stakingsweek van november 1982, tegen de 1,85% extra loonkorting hadden we geleerd dat we het als afzonderlijke sektor nooit reddden. Vandaar onze deelname aan het brede comité. De AbvaKabo heeft in Groningen voor die dagen niet tot staken opgeroepen. De deelname van het onderwijs viel best wat tegen. Dat heeft volgens mij veel te maken met het ontbreken van initiatieven vanuit de AbvaKabo om samen met anderen de slag met het kabinet Lubbers aan te gaan. We hebben verschillende vergaderingen gehad, vol actiebereidheid, waar we ons afvroegen: wanneer kunnen we nu inspringen?

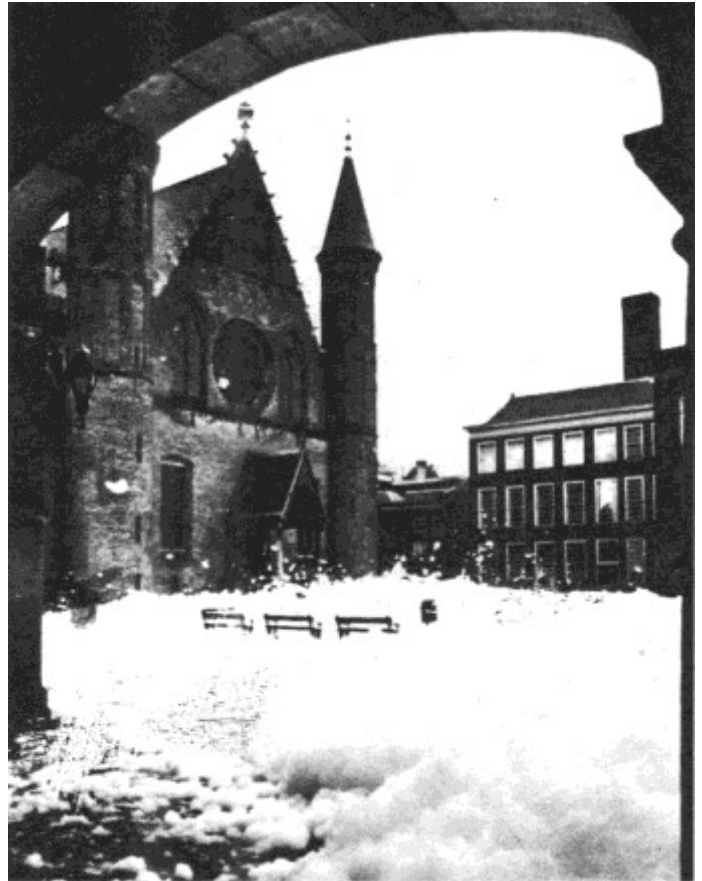

FOTO: "EEN DAM VAN VERZET"

Bart / Laurens (Steunbond): Op 10 oktober werd er door de AbvaKabo een peilingsvergadering gehouden in Helmond. Op die vergadering waren een vijftigtal mensen aanwezig, die allen een grote actiebereidheid aan de dag legden. Ze verwachtten dat er op die vergadering actieplannen gemaakt zouden worden, maar dat was niet zo. De bestuurders peilden alleen maar, en zouden dat doorgeven aan Zoetermeer. Toen dat een beetje duidelijk werd, zag je dan ook mensen vertrekken. Feitelijk deden de bestuurders daar niet veel meer dan mensen afremmen. Dit met het argument dat het overleg nog gaande was en de dat de bond dus nog niet in actie kon komen.

Op 1 november was er in Helmond een waarschuwingsactie. In het NKV-gebouw was er een manifestatie, die uitliep op een blokkade van een gedeelte van de binnenstad. Daar deden zo'n 500 mensen aan mee, voornamelijk ambtenaren en trendvolgers. De manifestatie werd georganiseerd door de AbvaKabo, de MHP, het Ambtenarencentrum, de CFO en de Steunbond. In onze speech hebben wij de nadruk gelegd op de solidariteit tussen werkenden en werklozen, onder het motto: 'De werkenden van nu zijn de werklozen van morgen'. Er heerste een strijdbare sfeer en dat hadden we eigenlijk niet verwacht. Het was namelijk, voor zover wij ons natuurlijk kunnen herinneren, de eerste keer dat de ambtenarij in Helmond in actie kwam. Als Steunbond hadden we met eigen pamfletten, met als kop 'Laat de rijken de crisis betalen', voor deze actie gemobiliseerd. Op 28 november zou staatssecretaris De Graaf een nieuw

AMBTENARENVERZET GEEN VERLOREN ZAAK

deel van het gemeentehuis openen. We hadden toen, samen met Vrouwen in de Bijstand, de Jongerenbeweging verbonden met de FNVen de AbvaKabo een blokkade-actie gepland. De CFO was afgefallen, omdat hun voorzitter tijdens de aktievergadering daarvoor zei, dat het officieel niet bekend was, dat de Graaf zou komen. Er waren toen een vijftigtal mensen aanwezig, wat niet veel was. Dat kwam omdat de PTT-akties toen al verboden waren door de rechter. Eigenlijk waren toen ook de akties in Helmond gebroken.

BUS/FNV-WAO-groep: Eerst heeft een groep uitkeringsgerechtigden in Schiedam uit woede een leus tegen de 3½% korting op de muur van de Sociale Dienst geschilderd. Er werden folders uitgedeeld, mensen sloten zich aan en we haalden de pers Bij een demonstratie van onder andere AbvaKabo en Politiebond heeft BUS zich duidelijk laten zien. Er kwam contact met de FNV- WAO-groep en er werd min of meer een aktiekomitee gevormd. Gezamenlijk hebben we een massaal bezochte protestbijeenkomst georganiseerd voor de Schiedamse uitkeringsgerechtigden. Daar waren de plaatselijke politieke kopstukken en onder anderen een vertegenwoordiger van de FNV-Rotterdam. Ook is er een solidariteitsmotie in de gemeenteraad uitgekomen. Ons voorstel was: iedere week één of meer akties — een bezetting of een blokkade. Die zijn er dan ook geweest. Woningdienst, gemeente-sekretarie, nutsbedrijven.

Bij die akties sloten zich wel ambtenaren aan, maar een grote groep deed niets. Bij de blokkade van het Stadskantoor zijn we door de 'sterke arm' verwijderd. De motie bleek dus een lippendienst aan de aktie. Dat heeft verhelderend gewerkt.

Ons uitgangspunt was om de ambtenaren de mogelijkheid te geven, zonder loonverlies, zich aan te sluiten. Dat is vooral goed gelukt toen we op verzoek van de stratenmakers hun werkplaats blokkeerden, zodat ze konden demonstreren in Den Haag. Iets dergelijks hebben we gehad met de RET, de blokkade van de Capelse brug. Van de FNV-Schiedam hebben we jammer genoeg niets gezien en niets gehoord.

FOTO: "EEN DAM VAN VERZET"

